

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **A.K.**

skazanego art. 197 § 3 pkt 2 k.k. i art. 197 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i in.

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2023 r. w Izbie Karnej
na posiedzeniu bez udziału stron w trybie art. 532 § 3 k.p.k.
wniosku obrońcy skazanego **A.K.**

w przedmiocie wstrzymania wykonania wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie
z 13 kwietnia 2022 r. sygn. III Ka 1/21,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Łańcucie
z 27 sierpnia 2020 r. sygn. II K 3/17,
na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. *a contrario*

p o s t a n o w i ł:

**nie uwzględnić wniosku i odmówić wstrzymania wykonania
zaskarżonego kasacją wyroku.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Łańcucie wyrokiem z 27 sierpnia 2020 r. sygn. II K 3/17, uznał oskarżonego A. K. za winnego tego, że:

- w okresie od nieustalonego dnia miesiąca czerwca 2006 r. do nieustalonego dnia 2008 r. w D. (...), działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, poprzez użycie przemocy oraz nadużywanie stosunku

zależności wielokrotnie doprowadził do obcowania płciowego małoletnią X.Y. (obecnie Z.) będącą w okresie do 9 lutego 2007 r. małoletnią w wieku poniżej lat 15, tj. popełnienia przestępstwa z art. 197 § 1 k.k. w zb. z art. 199 § 2 k.k. i art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i w zw. z art. 11 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym w dacie popełnienia czynu w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności (pkt I wyroku), a nadto orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną X.Y. na okres 5 (pięciu) lat (pkt II wyroku);

- w okresie od bliżej nieustalonego dnia 2006 r. do bliżej nieustalonego dnia 2007 r. w D., działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, wielokrotnie dopuszczał się wobec Y.Y. (obecnie V.), będącej wówczas osobą małoletnią poniżej lat 15, innych czynności seksualnych polegających na dotykaniu jej piersi i pośladków, tj. popełnienia przestępstwa z art. 200 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w brzmieniu obowiązującym w dacie popełnienia czynu w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności (pkt III wyroku), a nadto orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną Y. Y. na okres 2 (dwóch) lat (pkt IV wyroku);

- w dniu 20 kwietnia 2014 r. w D., używając przemocy usiłował doprowadzić Z.Z. do obcowania płciowego, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na sposób obrony podjętej przez pokrzywdzoną, tj. popełnienia przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 197 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym w dacie popełnienia czynu w zw. z art. 4 § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności (pkt V wyroku).

Ponadto sąd I instancji na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym w dacie popełnienia czynów w zw. z art. 4 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec oskarżonego w I, III i V punkcie rozstrzygnięcia kary pozbawienia wolności wymierzając mu karę łączną 4 (czterech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności (pkt VI wyroku) oraz zaliczył oskarżonemu na poczet kary pozbawienia wolności okres jego zatrzymania (pkt VII wyroku), a także zasądził na rzecz oskarżycielek posiłkowych X.Y. i Y.Y. kwoty po 4 128 zł (cztery tysiące sto dwadzieścia osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt VIII).

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez obrońcę oskarżonego, Sąd Okręgowy w Rzeszowie wyrokiem z 13 kwietnia 2022 r. sygn. III Ka 1/21, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok (pkt I wyroku).

Od tego rozstrzygnięcia kasację wywiódł obrońca skazanego, wskazując na:

- zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k. w zw. z art. 101 § 4 k.k. i art. 205 k.k. poprzez niedostrzeżenie przez Sąd odwoławczy z urzędu, iż czyn skazanego A. K. z punktu I aktu oskarżenia, popełniony na szkodę X.Y. ., był ścigany z oskarżenia prywatnego na podstawie art. 205 k.k., mocą przepisu z art. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz ustawy - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. 2013 poz. 849), która weszła w życie z dniem 27 stycznia 2014 r., zatem zarówno wszczęcie postępowania karnego, wniesienie aktu oskarżenia oraz przeprowadzenie procesu w zaskarżonej części, nastąpiły bez wniosku osoby uprawnionej do złożenia wniosku o ściganie, co wiąże się z upływem przedawnienia karalności tegoż czynu;

- rażące naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na wynik sprawy, a mianowicie art. 433 § 1 i § 2 k.p.k. w związku z art. 457 § 3 k.p.k., poprzez niewłaściwe rozpoznanie zarzutów podniesionych w apelacji obrońcy, a także rozpoznanie ich w sposób sprzeczny z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz sprzecznie ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym;

- rażące naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 424 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 6 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (EKPCz) w zw. z art. 458 k.p.k., poprzez sporządzenie przez Sąd Okręgowy uzasadnienia wyroku na formularzu (według wzoru wprowadzonego aktem niższej rangi niż ustawa), w sposób skrótowy, a w szczególności uniemożliwiający stwierdzenie, jakie fakty Sąd uznał za udowodnione i na jakich w tej mierze oparł się dowodach, które dowody uznał za niewiarygodne, wiarygodne, a które nieistotne dla rozstrzygnięcia sprawy,

W wymienionej kasacji, obrońca skazanego zawarł m.in. wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia.

W odpowiedzi na kasację obrońcy, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy okazał się bezzasadny.

Na wstępie zauważyć należy, iż na mocy art. 532 § 1 k.p.k., w przypadku wniesienia kasacji, Sąd Najwyższy w istocie dysponuje możliwością wstrzymania wykonania zaskarżonego tym środkiem orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od ewentualnego rozstrzygnięcia kasacji. Przywołana powyżej regulacja procesowa nie formułuje przesłanek, od których uzależnione jest wstrzymanie wykonalności zaskarżonego kasacją orzeczenia przez Sąd Najwyższy. Mając jednocześnie na uwadze, wynikającą z art. 9 k.k.w., zasadę niezwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń, stwierdzić należy, iż możliwość, o której mowa w art. 532 § 1 k.p.k., odnosi się do okoliczności o charakterze absolutnie wyjątkowym.

Sąd Najwyższy w niniejszym składzie podziela pogląd wyrażony w orzecznictwie, w zakresie możliwości wstrzymania wykonalności prawomocnego orzeczenia, w którego świetle: „wstrzymanie wykonalności prawomocnego orzeczenia ze względu na swoją wyjątkowość powinno być uzasadnione szczególnymi i jednoznacznymi w swej wymowie okolicznościami prowadzącymi do wniosku, że wykonanie kary przed rozpoznaniem kasacji spowodowałoby dla skazanego zbyt poważne i w zasadzie nieodwracalne następstwa” [postanowienie Sądu Najwyższego (dalej SN) z 23 maja 2022 r. sygn. V KK 130/22; podobnie postanowienia SN z: 22 stycznia 2020 r. sygn. III KK 5/20 i z 18 listopada 2003 r. sygn. IV KK 347/03). Tego rodzaju następstwo może zaistnieć wówczas, gdy już pobieżna analiza kasacji, nakazuje przewidywać ewentualność jej przyszłego uwzględnienia. Sąd Najwyższy nadto zauważa, iż nadzwyczajny charakter kasacji i związane z nim skutki procesowe zastosowania instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k. prowadzą do wniosku, że wstrzymanie wykonania orzeczenia może nastąpić wówczas, kiedy ewentualność uwzględnienia kasacji jawi się jako wysoce prawdopodobna.

Natomiast analiza materiałów postępowania oraz uzasadnienia wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia zawartego w kasacji obrońcy skazanego A.K. – nie przesądzając w tym miejscu w żadnej mierze końcowej oceny zasadności wniesionej kasacji – w ocenie Sądu Najwyższego w niniejszym składzie, nie prowadzi do stwierdzenia okoliczności, które uzasadniałyby wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia. Nie oznacza to jednak, iżby procesowo niedopuszczalne było w przyszłości uznanie zarzutów postawionych w kasacji za oczywiście zasadne. Takie rozstrzygnięcie nie stanowi bowiem swoistego prejudykatu w postępowaniu kasacyjnym i w żaden sposób nie rzutuje na kierunek rozstrzygnięcia odnośnie kasacji (postanowienie SN z 11 marca 2022 r. sygn. III KO 12/22).

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji.

[ał]

[as]